

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

7 במרץ 2011

**המאבק על אופי החינוך ברצועת עזה:
חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין
חוזרים ודורשים מאונר"א שלא ללמד את
נושא השואה בבתי הספר שלה. זאת,
מכיוון שלימודי השואה ("ההיסטוריה
המזויפת והמסולפת הזאת") "מרעילים"
את נפשותיהם של בני הנוער הפלסטיניים
ובכך משרתים את ישראל.**

בית ספר של אונר"א ברצועת עזה (electronicintifada, 5 באוגוסט 2010)

הודעת ממשל חמאס נגד לימודי השואה

1. ב- 17 בפברואר 2001 פרסמה הוועדה לענייני פליטים בממשל חמאס הודעה לפיה לא תאפשר לאונר"א ללמד אודות השואה בתוכנית הלימודים של בתי הספר הפלסטינים שלה ברצועת עזה, כחומר העשרה וכחלק מתוכנית הלימודים בנושא זכויות האדם. לדברי ההודעה אונר"א הפתיעה את הפלסטינים בתכנית "מבישה ולא מתקבלת על הדעת, באמצעותה היא מתכוונת להרעיל את דעתם של ילדינו, על ידי נקיטה של אמצעים המשרתים לא אחר מלבד את הכיבוש" (צפא, 17 בפברואר 2011).

2. עוד נטען בהודעה, שחומר ההעשרה המועבר ע"י אונר"א דן "בסבל, דיכוי, טבח וטיהור אתני אשר היהודים היו קורבן להם, ומציג את היהודים כמסכנים, מדוכאים ומשועבדים." לשיטת ממשל חמאס עצם לימוד נושא השואה מצדיק את "הטבח שמבצע הכיבוש והאמצעים הברבריים נגד העם הפלסטיני".

3. הוועדה הדגישה בהודעתה, כי על הסוכנות לתמוך בזכויות העם הפלסטיני ולהדגיש את הסבל והטרגדיה של העם הפלסטיני מאז "הנכבה" ועד היום במקום ללמד את "ההיסטוריה המזויפת והמסולפת הזו". לדברי ההודעה הוועדה לענייני פליטים בממשל חמאס הזהירה בעבר את אונר"א באומרה כי בשום נסיבות שהן לא יתאפשר לאונר"א "להפוך את בתי הספר הפלסטינים ברצועה לפלטפורמה עבור הכיבוש... ולעשות שימוש באונר"א על מנת ליפות את הפנים המכוערות שלו" (צפא, 117 בפברואר 2011).

4. גם ארגון הג'האד האסלאמי בפלסטין האשים את אונר"א בקידום תוכניות ואג'נדות "זרות", הסותרות את מהות פעילותה ותפקידיה ההומניטאריים. בהקשר זה מנה הארגון את כוונת הסוכנות לכלול את נושא השואה שהוא, לשיטתו, "סיפור המתקרב יותר לאגדה" בתוכנית הלימודים, וכן את ההשתתפות נציגי אונר"א בכנס שהתקיים בשדרות¹. לטענת הארגון בשל הקצאת תקציבים למימון תוכניות לימוד אלו ירד היקף הסיוע שמעניקה הסוכנות (פלסטין אליום 27 בפברואר 2011).

לימודי השואה כחלק ממאבק נרחב יותר על אופייה של מערכת החינוך ברצועה

5. אין זו הפעם הראשונה בה מתערב ממשל חמאס בתוכנית הלימודים של בתי הספר של אונר"א בכלל, ובלימודי השואה בפרט. כך למשל:

א. בדצמבר 2010 מחתה ועדת הפליטים של ממשל חמאס על שבמסגרת ביקורי משלחות של תלמידים מצטיינים מכיתות ט', מרצועת עזה במימון אונר"א בארה"ב ואירופה נכלל גם ביקור במוזיאוני שואה. לדברי הוועדה לאונר"א אין יד

¹ הכוונה היא לכנס עזה-שדרות שהינו כנס המשך לכנס שדרות לחברה המתקיים מידי שנה. לכנס, שנערך בפברואר 2011 במכללת ספיר, הוזמנו גם נציגים מאונר"א.

חופשית להחליט על תכני ההוראה. יתרה מזו על אונר"א כסוכנות לסיוע לפליטים הפלסטינים להתמקד בנושא זכויות הפליטים הפלסטינים וסבלם של הפלסטינים. "אנו מקווים כי דבר זה לא יישנה ובמידה ואכן יישנה, על הרשת הפלסטינית **לנקוט באמצעים על מנת להפסיק את ההשחתה האידיאולוגית של הנוער הפלסטיני**" (Palestine-info באנגלית, 18 בדצמבר 2010).

ב. **בספטמבר 2009 יצאה הנהגת חמאס בביקורת נגד מערכת החינוך של אונר"א סביב הוראת נושא שואת העם היהודי.** ברקע לפרשה עמדו ידיעות שנפוצו ברצועה על כוונת אונר"א לשלב שעורים בסיסיים אודות שואת העם היהודי בתוכנית הלימודים העוסקת בזכויות האדם לתלמידי כיתה ח'. דוברי חמאס, בתגובה למה שנתפס על ידם כתקדים מסוכן (נושא השואה אינו נלמד בבתי הספר של הרשות הפלסטינית), השמיעו גינויים חריפים **בכנותם את השואה "שקר שהומצא על ידי הציונים"** ואת התמיכה בלימודי השואה, "פשע מלחמה", ו"תמיכה ושירות לציונים" וכיוצא בזה.²

6. **הויכוח המתמשך סביב הוראת נושא השואה בבתי הספר של אונר"א הינו חלק ממאבק נרחב יותר המתנהל ברצועת עזה על אופייה של מערכת החינוך המקומית, הפורמאלית והבלתי פורמאלי** (מחנות הקיץ)³. מאז השתלטותה על רצועת עזה, חותרת חמאס להגיע לשליטה על מערכת החינוך על מנת שתוכל להקנות לתלמידים חינוך אסלאמי, רדיקאלי, על פי תפיסתה הפוליטית, **בו משולבים ערכי השנאה לישראל ולמערב, הכחשת השואה והמשך ניהול מערכת הטרור נגד ישראל** (ה"התנגדות").

7. בהקשר זה נתפסת אונר"א ע"י חמאס כ"מתחרה" העיקרית שלה בכל הנוגע לחינוך ולאינדוקטרינציה של דור העתיד. שכן לאונר"א, המפעילה ברחבי הרצועה 221 בתי ספר בהם לומדים כ-200,000 תלמידים בגילאי 6-15 שנים, יתרונות יחסיים לא מבוטלים ובכלל זה הימצאותם של משאבים רבים יותר (כספיים ולוגיסטיים) ותשתית נרחבת של מורים ובתי ספר.

² ראו לקט מידע מ-6 בספטמבר 2009: "המאבק על אופי החינוך ברצועת עזה: חמאס יוצאת במתקפה נגד אונר"א על רקע ידיעות בדבר כוונתה לשלב לימודי שואה בתוכנית הלימודים בבתי הספר שלה ברצועת עזה. זאת, כחלק מהמאבק שמנהלת חמאס לבלעדיות על מערכת החינוך ברצועה ולהטמעת האידיאולוגיה האסלאמית-רדיקאלית, ערכי השנאה לישראל והמאבק המזוין נגדה בתוכניות הלימודים"

³ ראו לקט מידע מ-27 במאי 2010: "המאבק על חינוך של בני הדור הצעיר ברצועת עזה: מחנות הקיץ שמארגנת אונר"א – "המתחרים" במחנות הקיץ של חמאס – מהווים יעד להתנכלויות ולאיומים. עשרות חמושים שרפו השבוע מחנה קיץ של אונר"א בעזה. חמאס גינתה את האירוע אך המעיטה ממשמעותו ו"יעצה" לאונר"א לתקן דרכיה".